

Jarkko Jokinen

Unikivet

Unikivet

© Jarkko Jokinen

Ulkoasu: R. Penttinen
Kustantaja: Mediapinta, 2011

ISBN 978-952-235-408-2

Sisällys

Kulkukauppias	7
Jonaksen löytö	13
Yllätys	18
Lähtövalmisteluja	26
Lenian metsä	31
Tietäjä Kordin tarina	41
Saukkolan kylä	51
Graniittivuoret	57
Andoran kaupunki	63
Noitien aikakausi	68
Ilotulitus	76
Pimeys lankeaa	81
Erämaa	87
Hiidet	95
Belianin jokisuisto	99
Syvä uni	105
Andoran torni	113
Suuri parantaja	127
Tietäjä Kordin muistotilaisuus	138

Kulkukauppias

Kulkukauppias Mikael ei osannut sanoa, mikä ajoi hänet suuntaamaan kohti Kettumetsää. Vaahterakummun linna ja talot loittonivat ja pienuivat hänen takanaan. Vielä ei olisi liian myöhäistä palata mutta Mikael oli varma, että niin ei tulisi tapahtumaan. Monet kulkukauppiiaan ystävät ja tuttavat Vaahterakummun kaupungissa olivat varoittaneet häntä menemästä metsän kautta ja kehottivat kulkemaan kiertoreittiä.

Mikaeliin eivät sanat tehonneet, hän oli päättänyt edetä Halikan kylään nopeinta reittiä. Mikael elätteli toivoa, että metsän reuna-alueet olisivat suhteellisen turvallisia, hän ajatteli pysyvänsä mahdollisimman paljon lähellä avomaastoa olevilla poluilla. Kulkukauppialla ei ollut erityistä syytä suunnata kohti Halikan kylää mutta hän halusi nähdä vanhan ystävänsä tietäjä Kordin.

Taivaalla liiteli niittysuohaukka melko matalalla. Mikaelista tuntui ihan siltä, että haukka seurasi hänen kulkuaan ja tarkkaili, uskaltaisiko hän jatkaa suunnittelemaansa reittiä vai ei. Kulkukauppias tuumi, pystyisikö hänen velomokkinsa Unski vetämään häntä ja vankkureita metsän poluilla. Velomokkeja; sarvekkaita, härkää muistuttavia mutta sirompia, pidempijalkaisempia, ruskea- ja lyhytkarvaisia eläimiä oli käytetty kautta aikojen ratsuina ja vetojuhtina. Mikaelin vankkurit olivat täynnä kauppatavaraa: vaatteita, koruja, aseita ja mausteita monista maista.

Lopultra kuusenoksat levittäytyivät kulkukauppiiaan yllä.

Polku eteni lyhyen matkan suoraan mutta kääntyi lopulta metsän reunan suuntaisesti vasemmalle. Mikaelia helpotti tieto, ettei hänen tarvitsisi toistaiseksi edetä syvemmälle kuu-sikkoon, vaikka hän tiesi, että myöhemmin matkan varrella polku kääntyisi pois avomaaston läheisyydestä.

Taivasta olivat peittäneet koko aamun ja aamupäivän pilvet, jotka synkkenivät kaiken aikaa. Pian kulkukauppiaan nenänpäätä hivelivät sadepisarat ja lopulta veden ropina yltyi voimakkaammaksi. Sitä kesti muutaman tunnin. Kun sade lakkasi, Mikaelin mieli oli maassa vielä kauan sen jälkeen.

Iltapäivällä hän piti ensimmäisen kerran aamun jälkeen ruokatauon. Hän oli ottanut Vaahterakummun kaupungista mukaansa lohipiiraita, joita hän lämmitti pienellä nuotiolla.

Kun kulkukauppias oli aterioinut, hän haki vettä leiliinsä lähellä solisevasta purosta. Juuri kun Mikael oli täyttämässä leiliään, hän havaitsi maassa jotain välkehtivää. Kulkukauppias meni katsomaan, mikä sillä tavalla hehkui. Hän ylitti puron ja asteli pähkinäpensaaseen viereen, mistä hehku tuli.

Mikael laski katseensa maahan ja näki kiven, joka hohotti kirkasta valoa. Hän kyyristyi ja nosti kiven. Hän ei ollut koskaan nähnyt mitään vastaavaa. Se tuntui käsissä aivan tavalliselta kiveltä mutta sen hehku oli jotakin aivan ennennäkemätöntä.

Kulkukauppias katseli vielä hetken kiveä ja palasi nuotio paikalle kivi mukanaan. Jopa velomokki Unski katseli uteli-aana, mitä hänen isäntänsä toi mukanaan. Kulkukauppias laittoi kiven vankkureihin kauppatavaroiden joukkoon ja jatkoi matkaa.

Koko loppupäivänä ei tapahtunut mitään erityistä. Mikael näki vain puissa hyppeleviä oravia, kanervakankailla hyppiä rusakkoja sekä peuroja ja kauriita. Hän oli myös näkevinään metsän siimeksessä menninkäisen, joka katosi saman tien näkyvistä.

Iltapäivällä tie kääntyi yhä syvemmälle metsään. Kulkukauppias olisi halunnut pysytellä suhteellisen lähellä metsän

reunaa. Kun aurinko alkoi laskea, Mikael päätti leiriytyä yöksi. Hän sytytti jälleen nuotion, lämmitti siinä lohippiiraita ja söi niitä, vaikka kaipasi jo vaihtelua ruokavalioonsa.

Kun aurinko oli jo laskenut horisontin taakse ja kaksi kuuta loisti taivaalla, oli Mikael edelleen hereillä ja syvissä mietteissä. Viimein kun yö oli koittanut, kulkukauppias haki vankkureista hohtavan kiven ja katseli sitä tuskin silmiään räpäyttämättä. Vähitellen hänen silmänsä alkoivat sulkeutua ja hän nukahti hehkuva kivi sylissään.

Melkein heti, kun kulkukauppias oli nukahtanut, alkoi hän nähdä unta, jossa metsä oli syttynyt tuleen. Hän yritti päästä Unskin selässä tulta karkuun. Vankkurit hän oli jättänyt taakseen. Tuli saavutti häntä ja Unskia kaiken aikaa.

Lopulta metsäpalo oli ympäröinyt heidät eikä pakotietä ollut. Unski lyyhistyti maahan savunkatkun takia ja Mikael horjahti velomokkinsa selästä. Pian myös kulkukauppias oli tukehtua. Samalla hetkellä, kun liekit melkein hipoivat Mikaelia, hänen korviinsa kantautui pahansuopa nauru.

Mikael heräsi köhien ja järkyttyneenä. Hän tajusi nopeasti, että oli nähnyt vain unta mutta oli edelleen kauhuissaan. Eniten Mikaelia järkytti se, että hänen vaatteensa haivivat savulta.

Kiven hohto valaisi metsän. Tavallisesti kulkukauppiasta olisi rauhoittanut valo yöllisessä metsässä mutta nyt hän halusi piilottaa kiven syvälle vankkureihin. Hetken päästä Mikael tekikin niin ja valvoi pitkään pikipimeässä. Kun hän katsoi ympärilleen, näki hän pimeässä kiiluvia silmäpareja. Joka puolelta kuului ääniä eikä Mikael osannut sanoa, millaisista olennoista ne olivat lähtöisin.

Kulkukauppiasta pelottivat kiiluvat silmät ja metsän äänet mutta eniten häntä hirvitti painajainen, jonka oli nähnyt. Se tuntui paljon todellisemmalta kuin tavallinen uni.

Lopulta Mikael sytytti jälleen nuotion, sen lämpö sai hänet nukahtamaan uudestaan eikä hän enää nähnyt painajaisia. Mikael nukkui pitkälle aamuun ja heräsi siihen kun Unski nuoli

hänen kasvojaan. Hän jatkoi matkaa vasta kun aurinko oli jo korkealla.

Syvämmällä metsässä, jossa hän nyt kulki, kasvoi kuusi- en sijasta tammia, saarnia ja jalavia sekä maassa mustikoiden ja puolukoiden sijaan kieloja ja sudenmarjoja. Maa oli täynnä kukkia, jotka vaihtoivat väriä auringon valossa. Hieman etäänpänä, Mikael näki pienen vesiputouksen. Kun hän siristi silmiään, huomasi hän putouksen ympärillä lentelevän keijukaisparven.

Tie eteni yhä syvämmälle metsänsiimekseen mutta se ei huolettanut kulkukauppiasta tuona päivänä. Kun ilta koitti ja hän leiriytyi erään lammen rannalle, hän jätti hehkuvan kiven piiloon vankkureihin peitteiden alle.

Seuraavana yönä hän ei nähnyt painajaisia. Aamulla Mikael heräsi pirteänä ja hyväntuulisena. Aamiaisen jälkeen hän jatkoi matkaa jo ennen kuin aurinko oli kunnolla noussut.

Keskiväivällä hän arveli, että Halikan kylä ei ollut enää kovin kaukana; jos hän ei pitäisi pitkiä taukoja, hän voisi ehtiä perille vielä samana päivänä. Kulkukauppias komensi Unskia vauhdittamaan askeleitaan.

Tie alkoi hiljalleen kääntyä metsän reunaa kohti ja puusto muuttui vähitellen kuusikkoiseksi. Kulkukauppias oli ylpeä siitä, että oli jo melkein selvinnyt Kettumetsästä ehjin nahoin. Loppumatkasta hän arveli selviänsä ilman ongelmia.

Mikael ei huomannut neljää lähestyvää miestä. Vasta kun miehet astuivat tielle ja Unski mylväisi, huomasi Mikael heidät. Hän osasi heti pelätä pahinta.

– Hyvää päivää, sanoi mies, jolla oli tikari kädessä.

Mikael kalpeni. Hän arvasi nopeasti, että miehet olivat varkaita eikä hän ollut halukas luovuttamaan mitään kauppatavaroistaan.

– Päivää! Mitä asianne koskee? Kulkukauppias kysyi yrittäen kuulostaa rauhalliselta.

– Et kai säikähtänyt meitä? Emme halua satuttaa sinua. Haluamme vain että luovutat lastisi meille. Sen jälkeen voit

jatkaa matkaasi rauhassa velomokkisi kanssa, sanoi mies, joka ei melko siistiltä ulkoasultaan vaikuttanut varkaalta.

Mikael oli hetken ajan sanaton. Hän kävi mielessään läpi tuhat eri vaihtoehtoa selvittääkseen tilanteesta.

– Sinun on turha suunnitella mitään. Luovuta meille vain kuormasi. Keksimme sille varmasti hyödyllistä käyttöä, sanoi rosvo, jolla oli tikari oikeassa kädessään.

– Minulla ei ole mitään arvokasta mukanani. Vankkureisani ei ole muuta kuin köyhän kulkurin tavaroita, joita tarvitsen elämiseen, Mikael sanoi, vaikka tiesi, ettei se kuulostanut laisinkaan uskottavalta.

– Sehän nähdään! Oliver, tarkasta lasti.

Yksi varkaista kiipesi Mikaelin kärryihin ja siirsi kauppatarvojen päällä olevan huovan sivuun.

– Kautta viiden meren ja kahden kuun! Tällä saalilla me elämme kylläisinä ja tyytyväisinä monta kuukautta. Täällä on arvokkaan näköisiä sotavarusteita, koruja ja vaatteita, jotka näyttävät olevan kaukaisista maista. Ellen väärin arvaa, niin nuo käyräpelit ovat peräisin Galanarin suuresta aavikkovaltakunnasta.

Myös muiden varkaiden kasvoille levisi hymy mutta he säilyttivät malttinsa ja pitivät kulkukauppiasta silmällä.

– Kärryissä on koko omaisuuteni ja jollain minun on eletävä. Sovitaanko, että saatte puolet lastistani? Elätte sillä rutiinallisesti hyvin pitkään, kulkukauppias sovitteli.

– Emme tee sopimuksia asiakkaidemme kanssa, sanoi varas, jonka tikarin terä kimalteli auringon valossa.

Rosvo, joka oli kiivennyt Mikaelin kärryihin, tutki lastia vielä tarkemmin. Sitten hän nosti käsiinsä lakanakäärön ja avasi sen. Kääröstä paljastui esiin hehkuva kivi, jonka varas kohotti päänsä ylle. Varkaat ihastelivat ja kummastelivat hetken hohtavaa kiveä mutta tarkkailivat myös kulkukauppiasta, jotta hän ei tekisi mitään yllättävää.

– Mikä tämä on? Kysyi rosvo, joka piteli kiveä.

Mikael ei vastannut mitään. Hän ei tiennyt kivistä enempää kuin rosvoakaan.

– Hyvä on! Sinun ei tarvitse vastata. Näkeehän sen jo päältä päin, että kivessä on taikaa. Se mahtaa olla suunnattoman arvokas.

Mikael oli tulipunainen. Hän oli edelleen hiljaa, sillä hän oli varma, että sanoisi jotain kohtalokasta heti, jos avaisi suunsa. Varkaat käskivät kulkukauppiiaan irroittamaan vankkurit. Kun Mikael toiminut käskystä, tikaria pitävä varas sanoi:

– Kiitos näistä lahjoista kulkuri. Jatka nyt matkaasi siihen suuntaan, minne olit menossa.

Kulkukauppias lähti ratsastamaan tietä pitkin allapäin ja nöyryytettynä. Kun hän oli poistunut varkaiden näköetäisyydeltä, vuodatti hän kyyneleitä kurjan kohtalonsa vuoksi ja mietti, miten hän nyt selviäisi tulevaisuudesta. Hän muisteli aikoja, jolloin hän opiskeli suutariksi kotimaassaan Avallanissa mutta lähti saman tien opiskelujen jälkeen kulkukauppiiaan uralle, koska halusi kierrellä maailmaa. Ensimmäistä kertaa hän toden teolla katui uravalintaansa ja toivoi nyt, että voisi siirtyä ajassa taaksepäin.

Kun kulkukauppias huomasi, että metsän reuna lähestyi, hän pyyhki kyyneleensä. Hän muisti, että Halikan kylä oli aivan lähellä metsää ja kannusti Unskia astelemaan nopeammin. Mikael tuumi, että menisi heti ensimmäiseksi vanhan ystävänsä tietäjä Kordin puheille. Hän varmasti tietäisi, mitä tässä tilanteessa pitäisi tehdä.

Jonaksen löytö

Viikkoa aikaisemmin, kun kulkukauppias Mikael uskaltautui Kettumetsään, kylvi maanviljelijä Natjus ohranjyviä peltoon-
sa. Kun hän sai urakkansa päätökseen siltä päivältä, suuntasi
hän askeleensa kotiaan kohti. Natjus kulki pientä polkua, joka
kiemurteli Halikan kylän läpi. Hän vihelteli astellessaan kohti
hirsimajaansa.

Hänen vatsansa kurisi nälästä, sillä hän ei ollut syönyt
mitään aamun jälkeen. Natjus haaveili jo vaimonsa Nellan
tekemästä päivällisestä, mikä sai hänet vauhdittamaan aske-
leitaan.

Natjus lähestyi majaansa, joka oli keskellä omenapuita ja
viinimarjapensaita. Kun hän oli kivenheiton päässä kotoaan,
tupsahti Natjuksen poika Jonas yhtäkkiä hänen eteensä. Jo-
naksen kasvot olivat täynnä ihmetystä.

– Kuule isä! Sinun on tultava heti katsomaan, mitä minä
löysin metsästä, Jonas sanoi.

– En millään nyt viitsisi. Mennään sitten, kun olemme syö-
neet Natjus ehdotti.

– Älä ole tylsimys! Se on ihan lähellä metsän reunassa.
Sinun on nähtävä se.

– Miksi et ottanut löytöä mukaasi? Natjus kysyi.

– En halunnut, että myös muut näkevät, mitä löysin. Toi-
von, että se pysyy vain meidän tiedossamme, Jonas vastasi.

– Hyvä on sitten, kunhan siihen ei mene kauan aikaa.

He lähtivät kahdestaan kohti lähellä olevaa Kettumetsää.

Jonas miltei juoksi isänsä edellä ja Natjus pyysi poikaansa monta kertaa odottamaan.

Pian he tulivat metsän reunaan. Jonas hidasti vauhtiaan ja muisteli, missä oli tehnyt löytönsä. Ei kestänyt kauaa, kun hän muisti tarkalleen sen sijainnin. Jonas vauhditti taas askeleitaan ja Natjus sinnitteli hänen perässään.

He suuntasivat kohti kahta korkeaa kuusta. Pian Natjus huomasi niiden välissä maassa jotain hehkuvaa ja myös hänen mielenkiintonsa heräsi. Molemmat kiiruhtivat kohteen luokse. Natjus näki maassa kiven, joka hehkui.

– Mikä tuo on? hän kysyi.

– En tiedä. Onpa se kummallinen, Jonas vastasi.

Natjus nosti kiven, tunnusteli sitä ja sanoi:

– Se tuntuu aivan tavalliselta kiveltä mutta tuo hohde on todella ihmeellistä.

– Voisiko kiveen liittyä jotain taikuutta? Jonas kysyi.

Natjus hymähti huvittuneena kysymykselle, vaikka ei keksinyt itsekään muuta selitystä hehkulle.

– Minä luulen, että kivi on parasta viedä tietäjä Kordille. Tietäjä saattaa tietää, mikä se on, Natjus ehdotti.

– Etkö välitä, jos muut kyläläiset näkevät kiven? Jonas kysyi.

– Me voisimme kiertää kylän ja mennä Kordin taloon vähemmän huomiota herättävää reittiä, Natjus ehdotti ja totesi:

– Toivottavasti tähän ei mene koko päivää. Nella varmaan ihmettelee jo nyt, missä olemme. Sen lisäksi minulla on hirvittävä nälkä.

Natjus ja Jonas lähtivät astelemaan kohti tietäjän taloa kiertäen kylän. Tietäjä Kordin talo oli kylästä hieman erillään, joten sinne oli helppo mennä huomaamatta.

He tulivat tietäjä Kordin mökin ovelle ja pysähtyivät ennen kuin astuivat sisään. Natjus yritti kuulostella oven takaa, oliko Kord kotona. Natjus ei kuullut mitään merkkejä tietäjästä mutta koputti hiljaa hänen oveensa. Ensimmäinen ei kuulunut mitään mutta lopulta alkoi kuulua askeleita.